

Widgit Writer användarhandbok

Ver 2.6

Utvecklad av

Symbolbruket | Hargdata

Östra Harg, Torpängen
585 91 Linköping
Sverige

Tel: 013 - 712 70

Epost: info@symbolbruket.se

www.symbolbruket.se

Innehåll

1.	Introduktion till Widgit Writer	3
2.	Skriva med symboler	4
2.1	Symbolväljaren	4
2.2	Fet stil, kursiv stil	4
2.3	Byta text under symbolen	4
2.4	Flytta symboler i texten	5
2.5	Stänga tangentbordet	5
3.	Funktioner i dokumentets verktygsfält	5
3.1	Nytt dokument	5
3.2	Öppna dokument	5
3.3	Spara dokument	5
3.4	Ladda upp eller hämta	6
3.5	Göra innehållet större eller mindre	6
3.6	Infoga bild	6
3.7	Spara till ordlista	6
3.8	Uppläsning	7
3.9	Fler funktioner	7
3.10	Skicka som E-post	7
3.11	Spara som PDF	7
3.12	Skriva ut	7
4.	Inställningar	8
4.1	Lösenord för inställningsmenyn	8
4.2	Val av språk	8
4.3	Talhastighet och talad feedback	8
4.4	Val av visade ikoner	9
4.5	Använd smart symbolisering	9
4.6	Visa symboler	9
5.	Logga ut från Widgit Writer	9
6.	Widgitsymboler	10
6.1	Symbolnivåer	10
6.2	Schematisk struktur	11
7.	Licensvillkor	15
8.	Support	15

1. Introduktion till Widgit Writer

Widgit Writer är en app där du kan skriva enkla dokument med ljudning och talat stöd av talsyntes. För att också få symbolstöd i dina dokument kan du inifrån Widgit Writer logga in med ditt användarkonto på Widgit Online.

Med ett konto på Widgit Online kan du i datorns (PC, Mac, Chrome book) webbläsare skapa symboldokument samt läsa och få dokument upplästa, men i webbläsaren i en iPad kan du inte skriva dokument utan enbart läsa dem och få dem upplästa.

Med appen Widgit Writer ges möjligheten för användaren, att också skriva dokument med symbolstöd på en iPad.

Efter inloggning med dina användaruppgifter på Widgit Online får du tillgång till hela symbolbasen Widgitsymboler, samma symboler som också används i de välbekanta datorprogrammen **In Print**, **By Choice** och **SymWriter**, samt i appen **Widgit Go SE** som alla har funnits i Sverige i flera år.

Widgit Online med appen Widgit Writer ersätter inte datorprogrammen utan kompletterar dessa genom att ge ännu fler möjligheter till att också använda symbolstöd i webbläsare och på iPad.

För att kunna installera och köra Widgit Writer tillsammans med symboler behöver du minst 100 Mb ledigt lagringsutrymme på din iPad.

Om du inte känner till de andra produkterna med Widgitsymboler följer här en kort beskrivning:

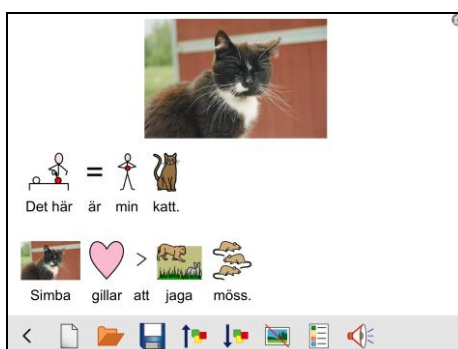
In Print är ett layoutprogram för PC där man skapar material med bildstöd för att skriva ut.

SymWriter är ett symbolstött ordbehandlingsprogram för PC som alla elever, oavsett läs- och skrivnivå, kan använda för att skapa dokument.

By Choice är ett övningsprogram för PC, där eleven övar grundläggande begrepp i övningar med frågor och svar.

Widgit Go SE är en app för iPad eller Android, som används för kommunikation, språkutveckling, stimulans och struktur.

Läs mer om programmen på vår hemsida www.symbolbruket.se

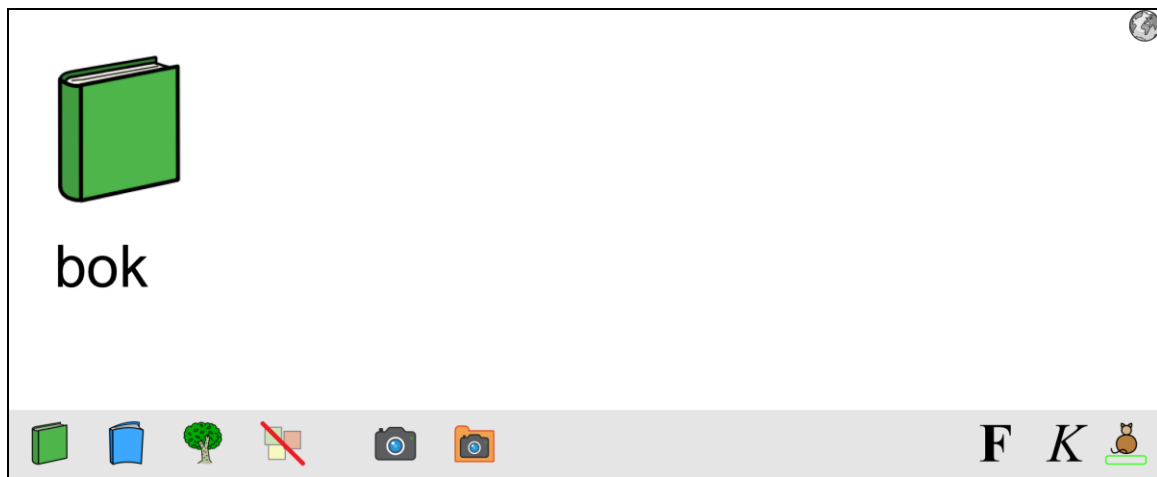
Skärmbild från Widgit Writer

2. Skriva med symboler

När du startat Widgit Writer kommer du direkt till det tomma dokumentet, tryck i dokumentet så visas tangentbordet och du kan börja skriva. När du skriver ett ord och gör ett mellanslag kommer en symbol som förklarar begreppet att visas ovanför ordet. Widgit Writer innehåller den stora symbolbasen Widgitsymboler med ca 14.000 symboler.

2.1 Symbolväljaren

I många fall kommer du att ha flera symboler att välja på till ett ord och om du vill se vilka alternativ du har så trycker du kort på symbolen i dokumentet. Nu visas den s.k. Symbolväljaren som ett verktygsfält överst på tangentbordet.

I det här verktygsfältet kan du välja:

- En annan symbol än den som först visades
- Att stänga av symbolen för ordet
- Ta ett kort med iPadens kamera och låta det ersätta symbolen
- Hämta en bild som du redan har sparad och låta den ersätta symbolen

När du lagt till egna kort och bilder som ersätter en symbol kan du spara dessa till ordlistan i Widgit Writer. Se avsnitt 3.6

2.2 Fet stil och kursiv stil

Till höger i tangentbordets verktygsfält har du möjlighet att göra ordet för den symbol du tryckt på antingen i fet stil och/eller i kursiv stil.

2.3 Byta text under symbolen

Längst till höger i tangentbordets verktygsfält har du också möjlighet att byta ut ordet under symbolen mot den text du själv vill ha.

- Tryck kort på symbolen i dokumentet så att verktygsfältet i tangentbordet visas
- Tryck sedan på ikonen längst till höger i verktygsfältet (katten).
- Nu försvinner ordet under symbolen och en grön ruta visas istället.
- Skriv in din nya text i den gröna rutan, sedan kan du antingen trycka på "retur" på tangentbordet, eller på ikonen med katten.

När du lagt till egen text till en symbol kan du spara dessa till ordlistan i Widgit Writer. Se avsnitt 3.6

2.4 Flytta symboler i dokumentet

Om du skrivit en mening, lyssnar på den och upptäcker att du skulle vilja ändra ordningsföljden på orden kan du trycka på en symbol så att den lossnar från dokumentet och sedan flytta den till annan plats i meningen.

2.5 Stänga tangentbordet

Så länge du skriver och inte använder ett externt tangentbord så kommer skärmtangentbordet att visas. När du väljer att stänga tangentbordet visas istället dokumentets verktygsfält. Du stänger tangentbordet på vanligt sätt genom att trycka på ikonen för detta längst ner till höger på tangentbordet. Så snart du trycker i dokumentet för att börja skriva igen så kommer tangentbordet tillbaka.

3. Funktioner i dokumentets verktygsfält

3.1 Nytt dokument

Tryck på ikonen "Nytt" för att börja på ett nytt dokument.

3.2 Öppna dokument

Tryck på ikonen "Öppna" för att öppna ett tidigare sparat dokument.

Dokument kan sparas med en symbolikon och då visas denna i listan med sparade dokument tillsammans med dokumentets namn. Tryck på det dokument du vill öppna. I den här listan kan du också ta bort sparade dokument. Tryck på "Klar" när du vill stänga listan.

3.3 Spara dokument

Tryck på ikonen "Spara" när du vill spara ditt dokument.

Du får nu möjligheten att välja en av symbolerna eller bilderna i ditt dokument som symbolikon för dokumentet. Symbolikonen är den bild som sedan visas tillsammans med dokumentets namn i listan över sparade dokument.

- Tryck på symbolen eller bilden du vill använda som symbolikon och sedan på den gröna bocken för att bekräfta ditt val.
- Den första meningen föreslås som namn på dokumentet, skriv annars in det namn du vill ge dokumentet och tryck sedan på den gröna bocken för att bekräfta.

3.4 Ladda upp eller hämta

Tryck på ikonen "Ladda upp/Hämta" när du vill ladda upp eller hämta ett Widgit Writer-dokument till eller från ditt konto på Widgit Online.

När du laddar upp kommer också dokumentet att laddas upp som en PDF-fil.

3.5 Göra innehållet större eller mindre

Tryck på ikonerna "Större" eller "Mindre" för att göra text och symboler steg för steg antingen större eller mindre i hela dokumentet.

3.6 Infoga bild

Tryck på ikonen "Infoga" när du vill lägga in en bild som illustration överst i ditt dokument. Platsen för bilden är given och kan inte ändras.

Du kan välja att:

- Ta ett kort med iPadens kamera
- Hämta en bild som redan finns sparad
- Söka efter en symbol genom att skriva ordet för symbolen i textfältet

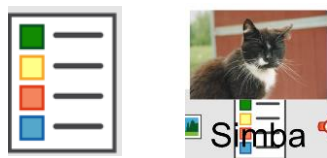
Tryck på den gröna bocken för att bekräfta ditt val.

När tangentbordet är stängt kan du i efterhand ändra storleken på bilden genom nypa (pincha) så att bilden blir större eller mindre.

3.7 Spara till ordlistan

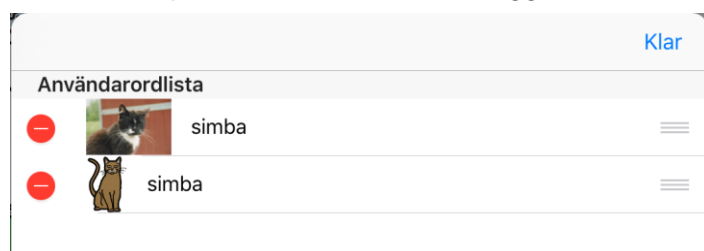
Om du har lagt till egna ord till en symbol (avsnitt 2.3) eller om du har ersatt en symbol med en egen bild (avsnitt 2.1), så kan du spara dessa tillägg till ordlistan i Widgit Writer.

Tryck på symbolen/ordet i dokumentet så att den lossnar och dra den ner till ikonen "Ordlista" i dokumentets verktygsfält och släpp den på ikonen.

Tips: Även ord där du valt att stänga av symbolen kan sparas till ordlistan, då visas i fortsättningen inte symbolen för detta ord.

För att titta på vilka ord som är sparade till ordlistan trycker du på ikonen "Ordlista". Nu visas alla ord du sparar, där det senaste tillägget visas överst.

Om du har flera symboler/bilder du lagt in med samma ord kan du själv välja ordningen för hur de ska visas i dokumentet genom att dra i de grå markeringarna till höger. Det översta valet kommer att visas först i dokumentet.

Om du vill ta bort ett ord ur ordlistan trycker du på den röda ikonen framför bilden/symbolen och väljer därefter "Radera".

När du vill stänga listan trycker du på "Klar"

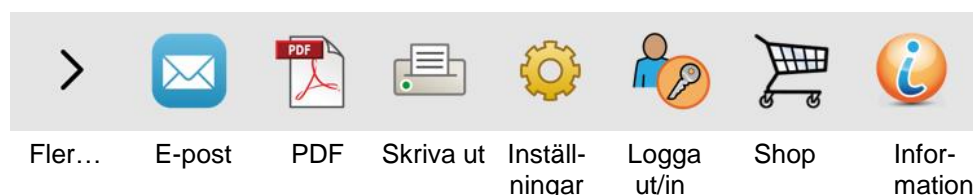
3.8 Uppläsning

Tryck kort på ikonen "Lyssna" för att få den aktuella meningen uppläst. Tryck igen för att höra nästa mening. I inställningarna kan du välja om orden ska markeras vid uppläsning eller ej.

Långtryck på ikonen "Lyssna" för att få hela dokumentet uppläst. Långtryck på samma ikon om du vill avbryta uppläsningen.

3.9 Fler funktioner

De funktioner som användaren oftast har behov av visas i dokumentets verktygsfält. För att komma åt ytterligare fler funktioner sveper du verktygsfältet åt sidan. Nu visas ytterligare några användbara funktioner.

3.10 Skicka som E-post

Tryck på ikonen "E-post" för att öppna iPadens E-post. (Öppnas endast om du har ett E-postkonto angivet för din användare i iPaden).

Det dokument du har skrivit kommer då att vara bifogad som en PDF-fil, där alla symboler och bilder du använt kommer att visas för mottagaren även om denna inte har något program eller app för symbolstöd.

3.11 Spara som PDF

Tryck på ikonen "PDF" för att spara ditt dokument som PDF-fil.

Widgit Writer föreslår den första meningen som namn på filen, skriv annars in det namn du vill att dokumentet ska ha och tryck sedan på den gröna boken för att bekräfta ditt val.

Därefter visas de appar du har i din iPad som kan visa PDF-filer. Välj den app dit du vill att kopian ska lagras, ex till iBooks.

3.12 Skriva ut

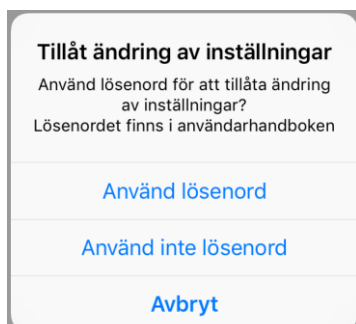
Tryck på ikonen "Skriva ut" för att skriva ut ditt dokument till en Air Print-skrivare.

Du kan välja att skriva ut aktuell sida eller alla sidor i dokumentet. Välj den skrivare du vill använda och hur många kopior du vill göra. Tryck därefter på "Skriv ut"

4. Inställningar

4.1 Lösenord för inställningsmenyn

När du trycker på ikonen för Inställningar så visas denna dialogruta där du väljer om du vill använda lösenord för att komma in i Inställningarna eller inte.

Tillåt ändring av inställningar
Använd lösenord för att tillåta ändring av inställningar?
Lösenordet finns i användarhandboken

Använd lösenord

Använd inte lösenord

Avbryt

Om du väljer att använda lösenord fyller du i följande kod: 1199 och därefter öppnas inställningsmenyn så att du kan göra ändringar.

Om du valt att använda lösenord kommer du att få ange denna kod varje gång du vill ändra inställningarna i Widgit Writer. Du får också uppge koden ifall du väljer att du inte längre vill använda lösenordet.

Välj språk: svenska (Sverige)

Använd smart symbolisering:

Visa symboler:

Talshastighet:

Använd talsyntes:

Markera vid uppläsning:

Lång vokal:

Tala ord:

Tala mening:

Ljudning:

Får spara till ordlista:

Får skriva ut dokument:

Får logga in och logga ut:

Tillåt köp av symboler:

OK Avbryt

Dialogrutan för inställningarna i Widgit Writer

4.2 Val av språk

I Widgit Writer kan du välja om du vill skriva på svenska eller engelska och få symboler till texten. När du byter språk så byts automatiskt också den talsyntes som Widgit Writer använder. Tryck på knappen "Välj språk" för att byta.

4.3 Talshastighet och talad feedback

Dra i skjutreglaget "Talshastighet" för att ändra talets hastighet vid talad feedback och uppläsning. Välj hur du vill att talad feedback ska vara inställd: Tala ord, Tala mening och/eller Ljudning bokstav för bokstav. Om du valt Ljudning kommer ljudning med lång vokal att vara förvald. Om du hellre vill ha kort vokal, så stänger du av ljudning med lång vokal. Här kan du också välja om orden ska markeras vid uppläsning eller ej.

4.4 Val av visade ikoner

Du kan välja att stänga av visning av ikonerna för: Spara till ordlista, Skriva ut dokument och Logga in och logga ut. Du kan också välja att ikonen för Shopen inte visas.

4.5 Använd smart symbolisering

Längst upp i inställningsmenyn kan du välja om du vill använda smart symbolisering eller ej. Smart symbolisering innebär att Widgit Writer kommer att hjälpa till att välja rätt symbol utifrån ordklass i de fall då ett ord har olika betydelser. Smart symbolisering kan också automatiskt göra sammansatta ord av flera symboler.

Om du väljer att använda smart symbolisering så måste din iPad vara uppkopplad mot Internet eftersom denna information hämtas från Widgit Online.

Om du väljer att inte använda smart symbolisering så kan du jobba med Widgit Writer helt off-line, men måste då själv välja den symbol som passar bäst i sammanhanget.

Du ser om smart symbolisering är aktiv och fungerar genom att den lilla jordgloben uppe till höger i dokumentet då är färglagd. När Widgit Writer används off-line är jordgloben grå.

4.6 Visa symboler

Här kan du välja om dokumentet ska visas med symboler eller enbart använda text. Om du väljer att enbart visa text och inga symboler kan du välja språk för talsyntesen som används för talad feedback och uppläsning med hjälp av knappen "Välj språk". Du har tillgång till talsynteser på de språk som följer med plattan.

5. Logga ut från Widgit Writer

Den här funktionen kan du använda om du har Widgit Writer tillsammans med ett konto på Widgit Online. Om du vill logga in och använda Widgit Writer på en annan iPad, så kan du behöva logga ut din användare för att "frigöra" kontot. Tryck på ikonen för "Logga ut/in" och därefter på den orange knappen "Logga ut". När du vill logga in igen så trycker du på ikonen för "Logga ut/in" igen och fyller i dina inloggningsuppgifter på Widgit Online.

6. Widgitsymboler

Widgit Writer innehåller hela symbolbasen Widgitsymboler. Widgitsymbolerna är skapade för att stödja läsande och skrivande och med syfte att förklara ordens betydelse. Det finns i dagsläget ca 14.000 symboler i symbolsystemet. Symbolsystemet utökas kontinuerligt och uppgraderingar med nya symboler är kostnadsfria.

Widgitsymbolerna kan också användas för att stödja kommunikation, kognition och lärande. Symbolerna har gjorts så enkla och rena som möjligt med fokus på varje begrepp. Betydelsen av många symboler känns omedelbart igen av de flesta, medan andra symboler behöver läras in. Symbolerna är utformade på ett enhetligt sätt vilket gör inläringen lättare.

6.1 Symbolnivåer

Det finns tre nivåer av komplexitet inom Widgitsymbolerna: självförklarande, inlärd och abstrakt.

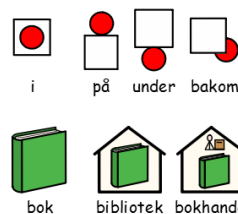
Självförklarande

Den första symbolnivån "självförklarande symboler" är direkta avbilder av de ord de illustrerar. En person som känner till begreppet eller föremålet som illustreras bör också kunna tolka och förstå symbolen.

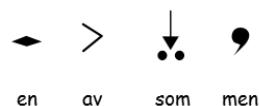
Inlärd

Den andra symbolnivån "inlärd symboler", bygger på att symbolen som visar begreppet har byggts upp utifrån en schematisk struktur (eller regler för hur symbol ska ritas) och att symbolen därför behöver läras in.

Abstrakta

Symboler för abstrakt ord har ingen uppenbar betydelse utan de måste alltid läras in. Det kan gälla ord som ex. en, ett, som, för osv.

I många fall blir en mening tydligare om man tar bort de abstrakta symbolerna. Om du använder Smart symbolisering i Widgit Writer kommer de flesta abstrakta symboler att vara avstängda som standard och du får själv välja att lägga till dem när de ska användas.

6.2 Schematisk struktur

Widgitsymbolerna följer en schematisk struktur, vilket betyder att det finns "regler" för hur de är uppbyggda. Denna logiska struktur för hur symbolerna är sammansatta blir snabbt igenkännliga för nya användare, vilket ger en grad av självständighet då man presenteras för nya symboler och begrepp.

Byggnader

Det finns två typer av byggnader: vanliga och stora. Detta ger möjlighet att särskilja mellan till exempel en skola och ett universitet, en vårdcentral och ett sjukhus.

Rum

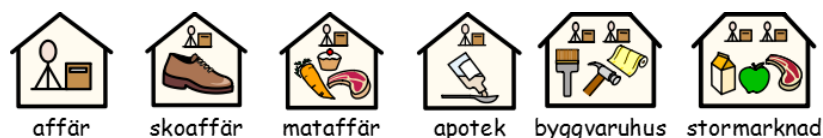
Ett rum är en fyrkant. Detta ger möjlighet att till exempel skilja på ett bibliotek som är ett hus och ett bibliotek som är ett rum i en skola.

Affärer

Standardaffären är ett hus med kassaapparat. Olika typer av affärer har som tillägg en symbol som beskriver varan man säljer.

Ex. skoaffär = affär (hus med kassaapparat) + sko.

Företag och organisationer

En organisation eller förening beskrivs med en övergripande båge. Ett företag är en organisation med kommersiell verksamhet och som därför beskrivs med en båge och pengar.

Ord som frågeord eller inte

Det är viktigt att skilja på när ett ord används som fråga eller inte. Ord används som fråga i början av en mening och samma ord inne i en mening ser alltså olika ut.

Grupper och ämnen

Kategorier visas med tre bilder inom temat. Parenteser används för att beteckna en grupp av personer, ett skolämne eller liknande. På så sätt kan man skilja ex. "jordglob" från "geografi".

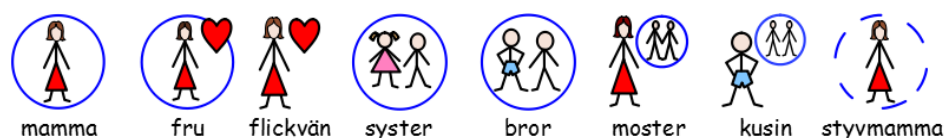
Personer och yrken

Personer och deras yrken visas som en person med tillhörande attribut. Pluralformen för de flesta yrken visas med flera personer istället för med pluralspecifikation.

Familjen

Cirkeln används för att visa "tillhörighet". Mamma är en kvinna inuti en cirkel (kvinnan i familjen) och för fru visas också ett hjärta. För flickvän visas ett hjärta men inte någon cirkel. Syster och bror markeras med rosa och blått för att visa fokus på "huvudpersonen" och denna visas tillsammans med ett syskon utan specificerat kön. Familjemedlemmen visas inom cirkeln. Andra släktingar visas med en person och en familjesymbol som specifikation. Styvfamiljsmedlemmar visas i en streckad cirkel.

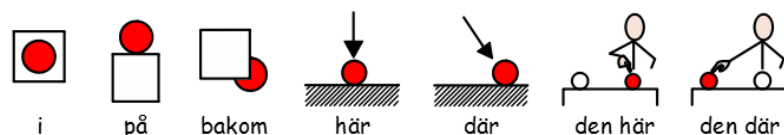
Pronomen

Det finns två typer av pronomen som symboler - personliga och possessiva. Personliga pronomen (som också används för reflexiva pronomen): handen som pil som pekar mot personen - jag, mig, hon, henne, sig osv. Possessiva pronomen: handen visas som en fylld cirkel/en sluten hand - min, hennes osv. Andraperson "du/ni" kan visas i både singular och plural.

Prepositioner

Den del av symbolen som betecknar positionen är röd.

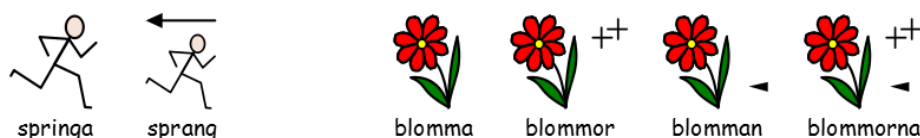
Tid

Den generella klocksymbolen som används för många tidsbegrepp har prickar istället för siffror. Visare används för att man ska se att det är en klocka, men tiden visas svårdefinierad (sju minuter i två) för att skilja den från klockor som verkligen visar klockslag. För att visa symboler för klockslag används siffror och visare. Tidsangivelser skrivs då antingen i text eller med bindestreck eller punkt, ex. 7.15 för att få kvart över sju.

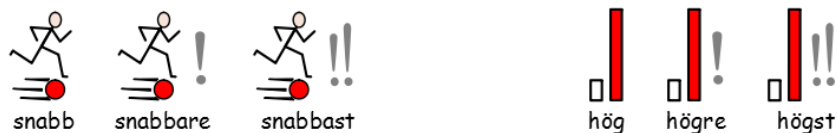
Tempus, plural och bestämd form

För den som har behov av grammatiskt stöd kan man i datorprogrammen (In Print och SymWriter) välja att visa specifikationer dvs. grammatiska tillägg för tempus, plural och bestämd form. Tempus markeras med pilar. Plural visas med dubbla plustecken. Bestämd form visas med en liten "den-pil" som pekar mot substantivet.

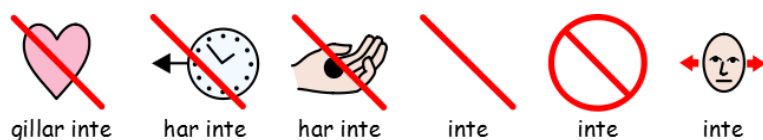
Komparativ

Komparativ används oftast bara för användare på högre grammatisk nivå. Olika alternativ har diskuterats och provats innan följande bestämts: ett litet utropstecken för komparativ och två för superlativ.

Negationer

Det finns ett antal vanliga negationer som visar grundsymbolen med ett rött streck över (även i svartvitt). Övriga negationer visas med en symbol för "inte" tillsammans med annan symbol.

Andra viktiga symboler

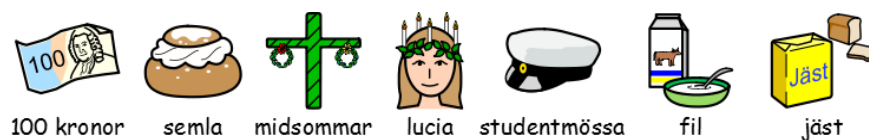
Hjälp - den hjälpande handen, kan användas för både personer och saker som hjälper till.

Stjärnan - visar något "speciellt", ex. en speciell dag eller en särskild insats.

Svenska specifika symboler

Symbolbasen utökas kontinuerligt och innehåller ett stort antal speciella symboler för Sverige.

7. Licensvillkor

Widgit Writer för iPad och iPhone

Utgiven av Hargdata AB 2017
Version 2.2
Widgit Writer©Hargdata AB 2017
Widgitsymboler © Widgit Software 1994 - 2017

Licens

Denna applikation får installeras och användas utifrån den typ av licens som införskaffats. Förutom licensen till rättigheten att installera och använda programmet, gäller också copyright och regler för hur symboler som medföljer programmet får användas.

Villkor för copyright vid distribution av material som innehåller Widgitsymboler

1. Utskrivet material
2. Dokument avsedda för utskrift från tredjepartsprogram (ex PDF)
3. I skyltning och meddelanden
4. På hemsidor

Symbolerna är skyddade av copyright och kostnaden för att utveckla nya och underhålla symbolsystemet är hög. Vi måste därför säkerställa att de som använder symbolerna för att skapa och sälja material betalar ett lämpligt belopp för detta.

Småskalig distribution - tillåten spridning av symbolmaterial

Ett mindre antal symboler, utskrivna eller i elektronisk form, får utan avgift distribueras när det TOTALA ANTALET SYMBOLER som distribueras i allt material från organisationen inte överstiger 100 olika symboler.

Detta gäller inom en myndighet/organisation där distributionen är färre än 500 kopior, eller där hemsidan är avsedd för och används av en begränsad grupp, som till exempel en skola.

Widgit Software vill inte begränsa tillgängligheten av symboler för personer med läs- och skrivsvårigheter och det kan även finnas andra omständigheter när ersättning inte behöver erläggas.

För all annan typ av distribution innehållande Widgitsymboler kontakta Hargdata AB angående copyright.

8. Support

Tryck på ikonen "Information" för att visa denna Användarhandbok.

Användarhandboken finns också att ladda ner från vår hemsida.

<http://www.symbolbruket.se/produkter/widgitonline>

Kontakta oss för support:

Symbolbruket |Hargdata
Tel: 013 - 712 70
E-post: support@symbolbruket.se
www.symbolbruket.se
